

We Lwowie, dnia 17. maja 1902.

Aleg. 33

## Sprawozdanie

Wydziału krajowego o utworzeniu posady dyrektora Biura Patronatu dla Spółek oszczędności i pożyczek w Wydziale krajowym.

### Wysoki Sejmie!

Uchwałą z d. 16. marca 1899 roku, powziętą na wniosek sejmowej Komisji dla spraw kredytu włościańskiego w załatwieniu przedłożenia Wydziału krajowego o organizacji kredytu dla włościan, upoważnił Wys. Sejm Wydział krajowy do zorganizowania biura patronatu dla Spółek oszczędności i pożyczek, wyznaczając na ten cel jakoteż na koszt zakładania takich Spółek ryczałt w kwocie 12.000 zł.

W sprawozdaniu Wydziału krajowego o działalności Patronatu dla Spółek oszczędności i pożyczek za r. 1899, (Aleg. sprawozd. stenogr. z obrad sejmowych w V. sesji VII. peryodu Sejmu Nr. 28), zdał Wydział krajowy Wys. Sejmowi sprawę z wykonania powyższej uchwały, a mianowicie podał do wiadomości, iż kierownictwo biura Patronatu poruczył Drowi Franciszkowi Stefezykowi, za wynagrodzeniem 2.500 zł. i pozostawieniem mu prawa poboru pensji emerytalnej w kwocie 736 zł., przyznanej mu dekretem Wydziału krajowego z d. 8. kwietnia 1898 r. LW. 21465/98, jako przemieszonemu w czasowy stan spoczynku profesowi krajowej średniej szkoły rolniczej w Czernichowie. Powołanie to, dokonane pismem z d. 21. kwietnia 1899 r. LW. 26.780, było rzeczą prostą prowizoryczną, opartą na obopólnej umowie, zastrzegającej dla obu stron prawo ewentualnego wypowiedzenia służby w terminie sześciomiesięcznym, a jako takie pozwalało interesowanemu Drowi Stefezykowi korzystać z prawa pobierania wspomnianej pensji emerytalnej. Dalsza organizacja biura Patronatu uznana jest Wysokiemu Sejmowi z przedłożenia Wydziału krajowego o wykonywaniu Patronatu nad Spółkami oszczędności i pożyczek w r. 1900 (Aleg. sprawozd. sten. z obrad sejmowych w VI. sesji VII. peryodu Sejmu Nr. 47) i z obecnie w tej sprawie przedłożonego sprawozdania o tym przedmiocie, a skutkiem ciągłego wzrostu składu się obecnie biuro to: z 2 lustratorów i 2 sił pomocniczych zostających pod kierunkiem kierownika, w razie zaś przyznania na r. 1902 przez Wys. Sejm kredytu, jakiego się Wydział krajowy w wspomnianym sprawozdaniu domaga na Biuro Patronatu, liczyć ono będzie od lipca tegoż roku: z 3 lustratorów i 2 siły pomocnicze. Wszystkie te siły są prowizorycznie przyjętymi funkcjonaryszami, nie nabywającymi praw do emerytury, zaopatrzeń dla wdów i sierót,

cała akcja bowiem Wydziału krajowego w sprawie intensywnego popierania tworzenia w kraju lokalnych stowarzyszeń kredytowych dla ludności rolniczej jest dopiero w zawiązkach, a wymagając znacznych wydatków ze strony funduszu krajowego na samą rzecz, nie pozwala wydatków tych powiększać przez zaciąganie tak daleko idących obowiązków wobec pracowników, jeszcze nie wypróbowanych w pracy, którzy jeszcze nie mieli sposobności zasłużenia się w tej pracy krajowi.

Ten prowizoryczny charakter całego personalu zorganizowanego biura wkłada na kierownika jego tem większą odpowiedzialność, tem większy obowiązek czuwania nad pracą podwładnych mu pracowników, zwłaszcza wobec ciągłego wzrostu działalności Biura, wynikającego z pomyślnego rozwoju podjętej przez Wys. Sejm akcji krzewienia spółek oszczędności i pożyczek w kraju i otaczania ich troskliwą opieką, rozwoju, którego dowodzą cyfry i dane przytoczone w sprawozdaniu Wydziału krajowego o wykonywaniu Patronatu nad takimi Spółkami w ciągu r. 1901. Badanie stosunków miejscowych w miejscowościach, zgłaszających się coraz liczniej o założenie spółek, kontrola prowadzenia spółek już założonych, ciągła z nimi korespondencja w celu pouczeń i wyjaśnień, ciągła ewidencja ich położenia finansowego, potrzebna dla udzielania im pomocy kredytowej, czy to z utworzonego przez Wys. Sejm funduszu pożyczkowego, czy z otwartego przy pomocy tego funduszu rachunku bieżącego w Banku krajowym, pośrednictwo w lokacji zapasów gotówki między poszczególnymi spółkami, wreszcie praca około wykształcenia pracowników w spółkach, przeprowadzana na kursach urządzanych dla kasyerów, rachmistrzów i członków zarządów spółek, jeśli już nie wspomniemy o działalności Patronatu w zastępstwie spółek wobec władz podatkowych i sądowych, oto szereg agend Biura, które wymagają od jego kierownika ciągłej jego działalności, dawania zarówno inicjatywy w akcji Biura jak i czynności w przeprowadzeniu jego czynności.

Wobec tego wzrostu obowiązków kierownika Biura uznał Wydział krajowy za rzecz odpowiadającą dobru urzędowania ustalenie stanowiska tego, sądzi bowiem, że zapewnienie temu, kto na nie kiedykolwiek powołanym będzie, spokoju o przyszłość własną i rodziny, wpłynie dodatnio na wydatność jego pracy, a wiążąc go ściślej z Wydziałem krajowym, zwiększając odpowiedzialność na nim jako na urzędniku stałym ciążącą, zapewni Wydziałowi krajowemu większą rękojmię należytego urzędowania, niż to możliwe przy luźnym stosunku tymczasowego pracownika.

Wychodząc z tego przekonania, przedkłada Wydział krajowy Wys. Sejmowi poniżej wniosek utworzenia w etacie Wydziału krajowego stałej posady dyrektora biura Patronatu. Proponowane we wniosku pobory, które mają być z tą posadą połączone, odpowiadają co do wysokości płacy i dodatku aktywalnego poborom sekretarzy conceptowego etatu Wydziału krajowego. Jedyne co do wysokości pięcioleci odstępuje wniosek Wydziału krajowego od tego typu, proponując przyznanie tej posadzie prawa do poboru 3 pięcioleci w kwocie 500 koron rocznie każde, podczas gdy z posadą sekretarza Wydziału krajowego połączone jest prawo do poboru 3 pięcioleci w wysokości 400 koron. Podwyżkę tę uznał Wydział krajowy za wskazaną ze względu na to, że posada dyrektora Biura Patronatu nie daje możności awansu, podczas gdy z posady sekretarza możliwym jest awans na radcę Wydziału krajowego.

Wydział krajowy zamierza, w razie, jeżeli Wys. Sejm raczy przyjąć wniosek utworzenia posady dyrektora Biura Patronatu, jeśli oczywiście nie takiego nie zajdzie, coby Wydział krajowy skłonić mogło do zmiany decyzji, nadać tę posadę dotychczasowemu kierownikowi Biura Patronatu, Drowi Franciszkowi Stefczykowi, dotychczasowa bowiem jego praca na tem stanowisku, zasługująca na najzupełniejsze uznanie, czyni go najodpowiedniejszym do zajęcia tej posady. Ze względu na ten zamiar przedkłada Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi wniosek udzielenia Wydziałowi krajowemu upoważnienia do przyznania Drowi Franciszkowi Stefczykowi na wypadek mianowania go dyrektorem Biura Patronatu dla Spółek oszczędności i pożyczek w Wydziale krajowym dodatku osobistego w kwocie 800 K rocznie. Dodatek ten uzasadnia Wydział krajowy potrzebą wyrównania dotychczasowych poborów Dra Franciszka Stefczyka. Dotychczas pobiera on: a) tytułem wynagrodzenia za kierownictwo Biura Patronatu kwotę roczną 5000 K, b) tytułem emerytury za policzonych 12 lat i 5 miesięcy służby na posadzie profesora w kraj. średniej szkole rolniczej w Czernichowie kwotę

roczną: 1472 K, łącznie tedy: 6472 koron rocznie. W razie nadania posady, która ma być utworzoną, pobierałby Dr. Stefczyk:

a) tytułem płacy	4800 K
b) „ dodatku aktywalnego	840 „
razem	5640 K

a że będąc powołanym do czynnej stałej służby, musiałby utracić prawo poboru emerytury w kwocie 1472 K, przeto z dotychczasowych poborów utraciłby 832 K. Różnicy tej nie mógłby Wydział krajowy wyrównać w granicach własnego zakresu działania, w myśl bowiem postanowienia §. 37 ustawy służby krajowej z d. 23. marca 1866 r., Wydział krajowy ma prawo przyznawania dodatków osobistych jedynie do wysokości 200 zł. czyli 400 koron rocznie.

Gdy powyższy dodatek osobisty będzie przez Wys. Sejm przyznany dla wyrównania dotychczasowych poborów, a w myśl §. 29. ustęp 2-gi statutu emerytalnego dla urzędników i sług etatowych Wydziału krajowego z d. 15. lutego 1898 r. dodatki osobiste przyznane dla wyrównania poborów są policzalne przy wyznaczeniu pensji emerytalnych i wdowich, przeto we wniosku niżej przedstawionym Wydział krajowy zaznacza, że dodatek proponowany będzie do emerytury wliczalnym.

Uwzględnienie wniosków wyżej omówionych nie pociąga za sobą zwiększenia wydatków funduszu krajowego, pobory bowiem połączone z posadą, która ma być utworzona i proponowany dodatek osobisty znajdują pokrycie w ryczałcie wstawionym w Rubr. XV. poz. 310 preliminarza wydatków funduszu krajowego na r. 1902, na koszt zakładania Spółek oszczędności i pożyczek, tudzież na koszt utrzymania Biura Patronatu dla tych Spółek, a nadto zaoszczędzoną zostanie z preliminowanej w preliminarzu budżetu krajowej średniej szkoły rolniczej w Czernichowie emerytury Dra Stefczyka ta kwota, której wypłata od dnia ewentualnej nominacji jego na dyrektora Biura Patronatu przestanie być płatną.

Na powyższem przedstawieniu sprawę oparty wnosi Wydział krajowy:

### Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm ustanawia w etacie urzędników Wydziału krajowego posadę dyrektora Biura Patronatu dla Spółek oszczędności i pożyczek.

Z posadą tą połączone są następujące pobory i prawa:

- 1) Płaca stała o rocznych 4800 koron.
- 2) Dodatek aktywalny o rocznych 480 koron.
- 3) Prawo do 3 dodatków pięcioletnich każdy po 500 koron rocznie pod warunkami określonymi w §. 4 uchwały sejmowej z d. 3. stycznia 1874 r.
- 4) Prawo do emerytury, względnie pensji wdowiej, pensji sierocińskiej, dodatków na wychowanie dzieci, w myśl postanowień statutu emerytalnego z d. 15. lutego 1898 roku.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przyznania Drowi Franciszkowi Stefczykowi, prowizorycznemu kierownikowi Biura Patronatu dla Spółek oszczędności i pożyczek, w razie mianowania go dyrektorem tegoż Biura, dodatku osobistego wliczalnego do wymiaru emerytury, w kwocie rocznej 800 koron.

Z Rady Wydziału kraj. Król. Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem.

Marszałek krajowy:

**A. Potocki** w. r.

Sprawozdawca:

**Dr. Tadeusz Pilat** w. r.

Członek Wydziału krajowego:

